

Tijd voor Tipp-ex

Crisis dwingt bomenbeleidsman om beheerplan te corrigeren

Chris Winter is groenspecialist bij de gemeente Castricum. Alhoewel de gemeente aan het krimpen is door reorganisaties, kan men gelukkig niet om deze man heen. Hij heeft een bijzondere staat van dienst en schreef niet alleen een bomenbeleidsplan, maar schrijft ook mee aan het bomenbeheerplan. Winter: 'De crisis heeft invloed op de politiek en dat verandert de zaken, ook op boomgebied.'

Auteur: Santi Raats

Chris Winter is een medewerker die buitengewoon sociaal is en een vlotte babbel heeft, maar die net zo goed is in het zich concentreren op een pak papierwerk. Hij staat echter voor een grote uitdaging: er moet een bomenbeheerplan gemaakt worden. En niet omdat er met geld gestrooid wordt door de gemeente, maar omdat er bezuinigd moet worden.

Aan Winter de taak om alle geldstromen binnen het boombeheer in kaart te brengen en uit te zoeken waar de efficiëntieslagen moeten plaatsvinden.

Beleidsplan

Gek genoeg was hij tussen 2007 en 2011 nog betrokken bij het opstellen van het groenbeleid voor de gemeente Castricum (Groenbeleidsplan 2007, Groenbeheerplan 2009 en Bomenbeleidsplan 2011). Toen had de gemeente nog een rooskleuriger beeld van de toekomst. Winter: 'In 2011 dachten we nog dat de sky the limit was. We hadden toen nog de doelstelling om 0,8 bomen per inwoner te krijgen in Castricum. We wilden niet alleen meer bomen, maar wilden ze ook ouder dan veertig jaar laten worden, minimaal zestig jaar oud.'

Het bomenbeleidsplan ontstond in samenwerking met een klankbordgroep. 'Deze samenwerking was op zichzelf al ambitieus. Daarnaast waren de doelstellingen ambitieus. Het gemeentebestuur vond de groene doelstellingen ook heel belangrijk. Castricum is een forensengemeente. Met een groene kwaliteit willen we een goed woonmilieu bieden. Daarbij is Castricum fysiek volgebouwd en moet er bij elke vorm van nieuwbouw worden ingebreed. Er gaat daardoor groen verloren. Dat wilden we compenseren.'

Chris Winter kijkt waar men efficiëntieslagen kan maken

Herkalibreren

De inkt van het geschreven beleidsplan was nog niet droog, of twee jaar later vielen plotsklaps de gemeentelijke budgetten een stuk lager uit. Castricum moest zich ook voor wat betreft groen stevig achter de oren krabben: waar kon geld vanaf? Het gemeentebestuur wilde niet te veel aan de lange termijn komen, dus het beleidsplan bleef voorsnog intact. Omdat de korte termijn eraan moest geloven, werd Chris Winter inge-

schakeld om te bekijken hoe het beheer ervoor stond en te herkalibreren op beheerkosten en te behalen doelen. Winter: 'Het bestaande beleid moest fors worden aangepast.' Castricum had voor het schrijven van het bomenbeheerplan zo'n vijf maanden uitgetrokken en dit had bij aanvang van 2013 af moeten zijn, maar de wijziging duurt langer dan gedacht. Winter: 'Het is een ingrijpend proces, waarbij collega's meegedeeld moet worden dat er minder of helemaal geen geld meer beschikbaar is of dat budget moet worden gedeeld met een andere afdeling. Dit wekt weerstand op en discussie.'

Winter wil transparantie en discretie en steekt daar graag moeite en tijd in. 'Budgetten ombuigen, noemen we dat in de ambtenarij. Dat betekent zoveel als: overal geld vandaan trekken. Potjes die eigenlijk voor iets anders bestemd waren, creatief inzetten. De wijziging gaat lukken, maar het kost tijd om werkprocessen en financiën helder te krijgen,' licht hij toe. 'Je moet bijvoorbeeld weten hoeveel een bepaalde werkhandeling kost. Die zou je gemakkelijk uit schema's of normenboeken kunnen halen, maar per werkvloer en per gemeente worden werkproces-

sen nu eenmaal verschillend uitgevoerd. Kosten in kaart brengen is dus altijd een kwestie van interpoleren: je moet ramen tussen twee getallen in. Dat is lastig, want ik ben groendeskundige. Feitelijk heb je een financieel deskundige nodig. Maar externe deskundigheid inschakelen kost veel geld en dat heeft onze gemeente nu niet. Het is niet erg dat wij dit nu intern oplossen. Het is zelfs logisch, want de kennis hoort ook bij de beheerders te zitten, naar mijn mening.'

'De boodschap van minder budget wekt veel weerstand op'

Draagvlak creëren

Het boombeheer kan minder doen dan voorheen, maar wil wát zij kan doen, wel góéd doen. 'We zullen gaan besparen op kwantiteit en meer gaan inzetten op kwaliteit,' legt Winter verder uit. 'Het dagelijks beheer is redelijk goed in te plannen, maar serviceonderhoud - dat wil zeg-

gen: klachtenbehandeling - niet. Op het moment dat bij een gemeente het dagelijks beheer niet goed georganiseerd is, ben je veel tijd kwijt aan ad-hoc-serviceonderhoud, alhoewel dit politiek natuurlijk wel weer goed scoort: bewoners helpen. We proberen nu duidelijk te maken aan de burgers dat we momenteel voorrang gaan geven aan het dagelijks beheer. Dit levert op lange termijn een sterk boombestand op en dus minder klachten. Ik heb me er enigszins op verkeken wat er nodig is om een goed draagvlak te creëren.' Maar niet alleen burgers moeten worden ingelicht over de consequenties van de bezuinigingen. Ook het boomverzorgingsteam van Castricum moet anders te werk gaan. De mensen uit dit team zijn praktisch ingesteld en hebben goede handvatten nodig om planmatig aan het werk te gaan. Ook zij moeten hiervan overtuigd worden omdat zij met hun vele jaren werkervaring gewend zijn om op een bepaalde manier te werk te gaan en moeten wennen aan nieuwe werkwijzen. Zij worden aangestuurd door wijkbeheerders. Deze wijkbeheerders worden weer aangestuurd door de wijkmanager. Het is een hele klus

om over zoveel schijven te discussiëren en beleid af te stemmen.'

Ondanks de afstemmingstijd is Winter blij dat Castricum een eigen dienst heeft. 'Onze mensen weten precies waar de problemen zitten, in tegenstelling tot de grote bedrijven die opnieuw het wiel moeten uitvinden en niet weten waar de knelpunten zitten.'

'Kennis zit echt wel bij de ambtenaar, maar er zit leertijd in'

Trots

Hij zegt het niet met zoveel woorden, maar Winter zal best een beetje trots zijn wanneer de klus is volbracht. 'Dat gebeurt mij ook altijd bij andere processen: pas zodra het hele proces achter de rug is, weet ik eindelijk hoe de vork in de steel zit. Kennis zit echt wel bij de ambtenaar. Maar daar zit leertijd in.'

Chris Winter